

Briuselis, 2019 01 30
COM(2019) 63 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

**dėl centrinių bankų ir valstybės skolą valdančių valstybės subjektų traktavimo
tarptautiniu lygmeniu, kai jie vykdo vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorius**

1. ĮVADAS

Reglamentas (ES) 2015/2365 dėl vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių ir pakartotinio naudojimo skaidrumo (toliau – VPIFSR) priimtas 2015 m. lapkričio 25 d., o įsigaliojo 2016 m. sausio 12 d. VPIFSR tikslas – didinti vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių (VPIFS) skaidrumą reikalaujant, kad:

- apie visus VPIFS būtų pranešama centrinėms duomenų bazėms, vadinamoms sandorių duomenų saugyklomis (pareiga teikti duomenis),
- fondų rengiamose reguliariose ataskaitose ir ikiinvesticiniuose dokumentuose investuotojams būtų atskleidžiama informacija apie tai, ar investiciniai fondai naudoja VPIFS,
- pakartotinai naudojant užtikrinimo priemonę būtų laikomasi minimalių skaidrumo sąlygų, pvz., rizikos atskleidimo ir pareigos gauti išankstinį sutikimą (pakartotinio naudojimo skaidrumo reikalavimai).

Pagal VPIFSR 2 straipsnio 2 dalies a punktą Sąjungos centriniais bankams ir Sąjungos viešosioms įstaigoms, kurioms pavesta valdyti arba dalyvauti valdant valstybės skolą, pareiga teikti duomenis ir pakartotinio naudojimo skaidrumo reikalavimai pagal VPIFSR netaikomi.

VPIFSR priėmimo metu nebuvo aišku, kaip užsienio centriniai bankai bus traktuojami vykdant su VPIFS susijusias reformas kitose jurisdikcijose. Todėl Europos Parlamentas ir Taryba sprendimą dėl VPIFSR taikymo trečiųjų valstybių centriniais bankams atidėjo, kol ši situacija labiau paaiškės.

Pagal VPIFSR 2 straipsnio 4 dalį Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą, kuriuo papildomas subjektų, kuriems VPIFSR netaikomas, sąrašas. Tokią išimtį galima taikyti su sąlyga, kad Europos Komisija pagal tą patį VPIFSR straipsnį išanalizuos centrinių bankų ir viešųjų įstaigų, valdančių valstybės skolą, tarptautinį traktavimą kitų jurisdikcijų teisinėse sistemose ir apie savo analizę informuos Europos Parlamentą ir Tarybą. Jei ataskaitoje bus padaryta išvada, kad trečiųjų valstybių centrinių bankų fiskalinei atsakomybei būtina netaikyti pakartotinio naudojimo skaidrumo reikalavimų, Europos Komisija priims atitinkamą deleguotąjį aktą.

2. ATASKAITOS TEISINIS PAGRINDAS. VPIFSR 2 STRAIPSNIO REIKALAVIMAI

VPIFSR 2 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „4 ir 15 straipsniai netaikomi: a) Europos centrinių bankų sistemos (toliau – ECBS) nariams, kitoms valstybių narių įstaigoms, atliekančioms panašias funkcijas, ir kitoms Sąjungos viešosioms įstaigoms, kurioms pavesta valdyti arba dalyvauti valdant valstybės skolą; b) Tarptautinių atsiskaitymų bankui.“

Kiek tai susiję su užsienio centriniais bankais ir užsienio viešosiomis įstaigomis, valdančiomis valstybės skolą, 2 straipsnio 4 dalyje Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų iš dalies pakeistas 2 straipsnio 2 dalyje nustatytas subjektų, kuriems reglamentas netaikomas, sąrašas, ir tuo tikslu reikalaujama, kad Komisija „Europos Parlamentui ir Tarybai pateiktų ataskaitą, kurioje įvertinamas

centrinių bankų ir viešųjų įstaigų, kurioms pavesta valdyti arba dalyvauti valdant valstybės skolą, traktavimas tarptautiniu lygiu.“

2 straipsnio 4 dalyje taip pat nurodoma, kad „ataskaitoje pateikiama centrinių bankų ir tų įstaigų traktavimo pagal kelių trečiųjų valstybių teisinę sistemą lyginamoji analizė. Jeigu ataskaitoje, visų pirma atsižvelgiant į lyginamosios analizės rezultatus ir į galimą poveikį, padaroma išvada, kad tų trečiųjų valstybių centrinių bankų ir įstaigų fiskalinei atsakomybei būtina netaikyti 15 straipsnio, Komisija priima deleguotąjį aktą, kuriuo jie įtraukiami į šio straipsnio 2 dalyje nustatytą sąrašą.“

3. NAGRINĖTA JURISDIKCIJA – JUNGtinė KARALYSTĖ

VPIFSR reikalaujama, kad Komisija atliktų centrinių bankų ir viešųjų įstaigų, valdančių valstybės skolą, traktavimo „keliose trečiojoje valstybėse“ lyginamąją analizę. Atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės ketinimą išstoti iš Sąjungos pagal Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnį, kai Sąjungos teisė Jungtinei Karalystei ir Jungtinėje Karalystėje nebebus taikoma, Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) nariams ir viešosioms įstaigoms, kurioms pavesta valdyti arba dalyvauti valdant valstybės skolą, taikoma išimtis pagal Reglamento (ES) 2015/2365¹ 2 straipsnio 2 dalies a punktą nebebus taikoma nei Jungtinės Karalystės centriniam bankui, nei valstybės skolos valdymo įstaigoms. Todėl šioje ataskaitoje pateikiama tik su Jungtine Karalyste susijusi centrinių bankų ir viešųjų įstaigų, valdančių valstybės skolą, traktavimo analizė. Kitos šalys bus analizuojamos būsimoje ataskaitoje.

Tai, kad daugiausia dėmesio pirmiausia skiriama Jungtinei Karalystei, pagrįsta tuo, kad pagal Jungtinės Karalystės priimtą 2018 m. (išstojimo iš) Europos Sąjungos aktą dabartinis tiesiogiai taikytinas ES teisynas, įskaitant VPIFSR, tampa JK nacionaline teise. Be to, JK vyriausybė paskelbė įstatymo lydimąjį teisės akto projektą², kuriuo bus pakeisti palikti galioti ES teisės aktai ir esami JK teisės aktai, susiję su vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandoriais, ir kuris bus įtrauktas į 2018 m. (išstojimo iš) Europos Sąjungos aktą. Įstatymo lydimasis teisės akto projektas atitinka VPIFSR nuostatą tuo požiūriu, kad Anglijos bankui ir Jungtinės Karalystės valstybės skolos valdymo įstaigoms netaikoma pareiga teikti duomenis ir pakartotinio naudojimo skaidrumo reikalavimai. Be to, įstatymo lydimąjo teisės akto projekte numatyta nuostata papildyti šį sąrašą taip, kaip tai numatyta pagal atitinkamą VPIFSR nuostatą.

4. IŠVADOS

Atsižvelgiant į pirmiau pateiktą informaciją, pagal JK nacionalinės teisės aktų sistemos projektą, apimančią VPIFSR, JK centriniam bankui ir viešosioms įstaigoms, kurioms pavesta valdyti arba dalyvauti valdant valstybės skolą, netaikoma pareiga teikti duomenis apie VPIFSR ir pakartotinio naudojimo skaidrumo reikalavimai. Į JK teisės aktų sistemos projektą taip pat įtrauktos nuostatos, kuriomis suteikiama galimybė taikyti išimtį ir užsienio šalių centriniams bankams bei valstybės skolos valdymo įstaigoms.

¹ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/2365 dėl vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių ir pakartotinio naudojimo skaidrumo, OL L337, 2015 12 23, p. 1–34.

² <https://www.gov.uk/government/publications/draft-transparency-of-securities-financing-transactions-and-of-reuse-amendment-eu-exit-regulations-2019>

Įtraukus JK centrinį banką ir valstybės skolos valdymo įstaigas į subjektų, kuriems netaikoma pareiga teikti duomenis ir pakartotinio naudojimo skaidrumo reikalavimai pagal VPĮFSR, sąrašą, jiems nebus trukdoma įgyvendinti fiskalinę atsakomybę ir bus skatinamos vienodos sąlygos taikant VPĮFS reformas, susijusias su sandoriais su centriniais bankais skirtingose jurisdikcijose. Be to, taip bus padedama siekti didesnio nuoseklumo ir suderinamumo tarptautiniu mastu.

Todėl Komisija daro išvadą, kad VPĮFSR 2 straipsnio 2 dalis turėtų būti iš dalies pakeista, kad JK centriniam bankui ir kitoms viešosioms įstaigoms, kurioms pavesta valdyti arba dalyvauti valdant valstybės skolą, nebūtų taikomi tam tikri VPĮFSR reikalavimai.

Šioje ataskaitoje pateikta lyginamoji analizė nėra baigtinė. Ji grindžiama JK nacionaline teise, apimančia VPĮFSR, kurios dalys dar nėra visiškai patvirtintos.

Komisija ir toliau reguliariai peržiūrės centrinių bankų ir viešųjų įstaigų tarptautinį traktavimą, susijusį su pareiga teikti duomenis apie VPĮFS ir pakartotinio naudojimo skaidrumo reikalavimais trečiosiose valstybėse, įskaitant VPĮFSR 2 straipsnio 2 dalyje išvardytas trečiąsias valstybes. Subjektų, kuriems reglamentas netaikomas, sąrašas, gali būti atnaujintas atsižvelgiant į reglamentavimo tvarkos raidą trečiosiose valstybėse ir visus svarbius naujus informacijos šaltinius. Atlikus tą pakartotinį vertinimą, trečiosios valstybės taip pat galėtų būti išbrauktos iš subjektų, kuriems reglamentas netaikomas, sąrašo.